

Naturskyddsföreningen
Norrköping

Norrköping 2019-01-20

Norrköpings kommun
Stadsbyggnadskontoret
Detaljplanering
601 81 Norrköping
detaljplanering@norrkoping.se

Synpunkter på granskningshandlingar detaljplan för fastigheterna Smaragden 1 och 2, Safiren 1 och 2 samt Topasen 1 och 2 med närområde inom Vilbergen i Norrköping

SPN 2015/0077 214

Sammanfattning

Naturskyddsföreningen ser positivt på att överdrivet stora parkeringsytor bebyggs, parkytor skapas och att en viss förtätning görs i stadsdelen.

Arbetsplatser behöver också planeras in i området för att skapa en hållbar stadsdel.

Bygg inte högre hus än 5 våningar för att skapa god social sammanhållning och bra klimat på gårdarna.

Bygg inte på naturvårdsklassad mark och befintlig parkmark i områdets nordvästra del. Utöka planområdet i nordost och skydda det med bestämmelsen Natur.

Planera för pendlingscykelbanor genom bostadsområden. Inte utmed starkt trafikerade vägar.

Bakgrund

Planområdet ligger i nordöstra Vilbergen. Området byggdes under miljonprogrammets år på 1960 och 70-talet.

Planområdet. Söder om Vilbergsgatan finns lamellhus i tre våningar. I områdets nordöstra del finns nio punkthus i 10 våningar och två parkeringshus. I väster finns en förskola och parkmark. Stora markförlagda parkeringsytor finns bland husen.

I områdets nordvästra del finns naturvårdsklassade områden

Från kommunens naturvårdskarta.

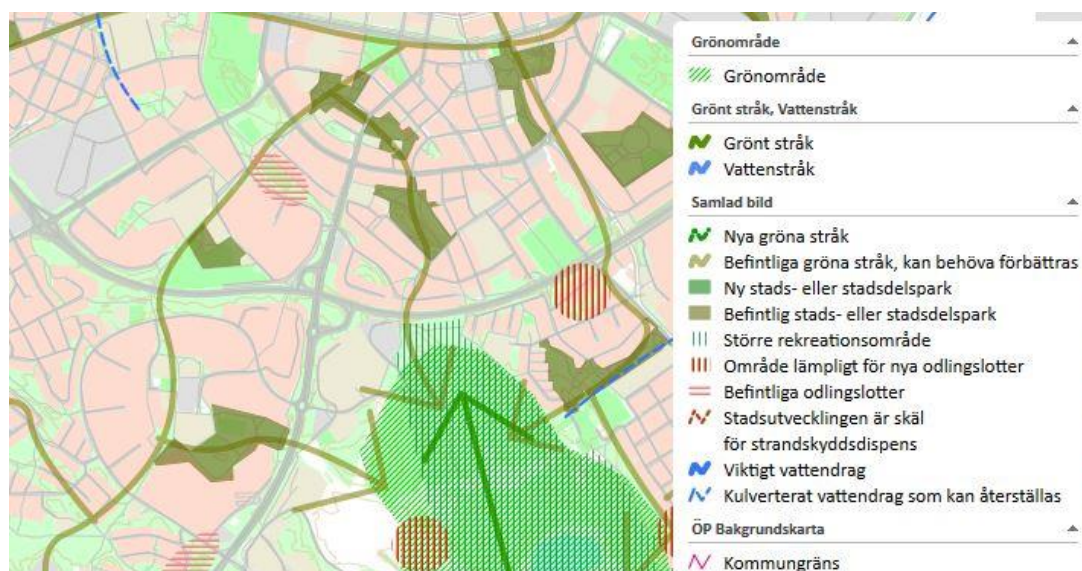
Gröna naturvårdsområdet som är av kommunalt intresse är beskrivet i kommunens naturvårdskarta på följande sätt:

”Det är ett omväxlande område i en nordsluttning som kännetecknas av ett trädskikt av grov björk (...) Den vassbevuxna våtmarken kan fungera som en viktig refug för tätortens småfåglar.

Naturvård: Björkhagen vid Söderleden är omväxlande med höga värden knutna till grova björkar, en artrik flora samt till en mindre våtmark. Floran uppvisar hävdgynnade arter som svinrot, backsmörblomma, gökärt, vårbrodd och ängsvädd. Björkarna kan tillsammans med den vassbevuxna våtmarken fungera som en viktig refug för tätortens fåglar. Området är av kommunalt intresse för naturvården.”

De blå naturvårdsområdena av lokalt intresse öster och väster om Söderledskyrkan beskrivs som hållmarks- och aspmiljö respektive hållmarks och tallområde.

Grönstrukturen i området ser ut så här enligt ÖP Staden 2017:

Ett grönstråk löper utefter den framtida spårvägsdragningen genom Vilbergen.

Planförslaget innebär en förtätning med knappt 700 nya bostäder i form av stadsradhus och flerfamiljshus upp till 8 våningar. Befintlig förskola väster om Söderledskyrkan får utökad byggrätt vilket innebär att parkmark enligt gällande detaljplan tas i anspråk. Befintliga parkeringsytor på mark bebyggs med nya bostäder. Parkeringsbehovet för nya byggnader ska lösas genom parkeringar under husen. Citat från planbeskrivningen: "Parkeringsbehovet för bilar och cyklar ska tillgodoses inom varje enskild fastighet. Anordnande av markparkeringsplatser får inte innebära att kraven på grön- och gårdsyta eftersätts. Genom att ordna parkering till exempel i ett nedsänkt garage under en upphöjd gård kan flera parkeringsplatser skapas."

Pendlingscykelstråk planeras utefter Gamla Övägen.

Illustrationskarta från planhandlingarna. Orange färg markerar ny-, på- och tillbyggnader.

Synpunkter från Naturskyddsföreningen

Vi ser positivt på att överdrivet stora parkeringsytor bebyggs, parkytor skapas och att en viss förtätning görs i stadsdelen.

Förtätning

För att kunna bedöma omfattningen av förtätningen behöver tillskottet av knappt 700 bostäder, i vissa handlingar 1100, sättas i relation till hur många bostäder som idag finns i området. Det borde anges i planhandlingarna att det idag finns cirka 1200 lägenheter i området.

Blandad bebyggelse

För att skapa hållbara stadsdelar behöver en blandad bebyggelse planeras. Vilbergen domineras helt av bostäder och behöver kompletteras med icke störande arbetsplatser. Föreslagna hus utefter Gamla Övägen blir för bullerstörda för bostäder men är lämpliga för arbetsplatser.

Husens höjder

Bostadshus bör inte byggas högre än 5 våningar enligt SLU, Sveriges lantbruksuniversitets forskning inom landskapsarkitektur. Högre bostadshus innebär att social kontroll och gemenskap inte fungerar om för många delar samma halvprivata revirzon. För höga hus försämrar även klimatet i utemiljön genom beskuggning och genom att driva ner kalla höjdvindar.

Naturmiljö

Vi är glada att planerna på bebyggelse i norr närmast Söderleden tagits bort ur planen. Däremot kunde området gärna fått vara kvar i planområdet och skyddats med bestämmelsen Natur, Nu är det risk att området exploateras vid framtida vägomläggningar. Vi tycker inte att det är lämpligt att bygga på naturvårdsklassad mark i norra och västra delen av området. Kvarvarande värdefull natur i staden behöver bevaras. Naturinventeringen har noterat fler viktiga träd än tidigare inventeringar, men har missat värdet av själva skogen. Det finns fler viktiga träd än de man angett, och det finns ett antal hålträd i området som hyser starfamiljer och hackspettar. Det finns även ett antal fyrfota djur som rör sig i området längs Söderleden. Vi menar att man kan utveckla området och samtidigt bevara skogens värden. Skogspartiet är viktigt för områdets invånare och det är många som går i denna skog. I stället för att minska skogens omfång med nya husbarriärer borde man tillgängliggöra området bättre. Man skriver att träddridån minskar bullret från Söderleden och det är delvis sant, men man borde bygga bullerplank mot vägen så att invånarna bättre kan njuta av skogen. Det ger bättre ljuddämpning, speciellt på vintern då en avlövd trädridå inte klarar av att dämpa bullret från utryckningsfordon och dubbdäck. Naturmarken bör skötas för rekreation och bevarande av naturvärdena.

Revirnivåer

I planhandlingen skriver man "Privata trädgårdar med grönytor och växlighet eftersträvas vilket ger möjlighet för social samvaro, lek och bidrar till en bättre luftkvalitet".

Naturskyddsföreningen anser att de sociala revirnivåer som var beskrivna i ÖP 02 Staden borde arbetas in. Där stod: "Våra sociala behov av samverkan i olika grad inom olika

gruppstorlekar har visat sig ske i fyra revirnivåer; privat, halvprivat, halvvoffentlig och offentlig. Vid gestaltning av grönska på kvartersmark är det viktigt att tydliggöra dessa olika nivåer”.

Trafik

Det är positivt att man planerar att göra Gamla Övägen till en stadshuvudgata. Detta minskar buller och föroreningar från vägen och ökar säkerheten. Vi föreslår dock en revidering av trafikutredningen eftersom den dels är några år gammal och det händer mycket inom trafikforskningen och dels eftersom den utgår efter förutsättningen om 1 100 nya lägenheter där det idag har minskat till 690.

Pendlingscykelbana utefter Gamla Övägen är inte lämpligt på grund av luftföroreningar för de cyklande. Att cykla i uppförsbacke över höjden gör att man får i sig tio gånger högre halt av avgaser. Huvudcykelstråk borde gå centralt genom stadsdelarna istället. Förutom huvudcykelstråk till centrum längs spårvägsreservatet behövs ett huvudstråk för Kättsätter och sydöstra Vilbergen via tunneln under Gamla Övägen och vidare utmed Vrinneviskogen och genom Klingsberg och Söderstaden mot centrum.

Lämpliga huvudcykelstråk

Den föreslagna cykelvägen direkt intill Gamla Övägen fyller ingen funktion eftersom man via befintliga cykelleden genom kv Safiren, som förbinder Vilbergens centrum med bron över Söderleden, kan nå samma punkt vid Vilbergsgsrondellen med en cykelbana utmed Vilbergsgatan istället.

Det är angeläget att utbyggnaden av spårvägen genom Vilbergen samordnas med nya bebyggelsen enligt planen så att den kan användas när inflyttning sker. Snabb och attraktiv kollektivtrafik till centrala staden är en förutsättning för hållbar förtätning.

Det är bra att man strukit skrivningarna om att busstrafiken på sikt ska försvinna från Vilbergsgatan.

Avfall

Återvinningsstation finns på nära håll i centrum vilket är bra. Vi förordar dock att man har källsortering i varje större huskropp, helst inomhus, för att underlätta för de boende.

Stefan Arrelid
Naturskyddsföreningen Norrköping
Ordförande
stefan.arrelid@telia.com tel 072-728 20 75

Postmottagare
Stefan Arrelid, Fjärdingstad Hestadback, 61029 Vikbolandet
Information om Naturskyddsföreningen www.norrkoping.naturskyddsforeningen.se